

Betreft	Oproep tot het leveren van een bijdrage aan een eenduidiger AFD
Datum	5 augustus 2026 / versie 1.1

Inhoud

1	Wat verstaan we onder 'Eenduidiger AFD' ?	2
2	Hoe gaat SIVI om met vraagstukken rond een eenduidiger AFD	2
2.1	Vraagstukken die SIVI eenvoudig kan oplossen	2
2.1.1	Attributen voor clausules	3
2.1.2	Interpretatie hoofdvervaldatum	3
2.2	Vraagstukken waar verdere afstemming met de markt vereist is	3
2.2.1	Werkmaterieel	3
2.2.2	Uniforme slotvragen	4
2.3	Vraagstukken die SIVI bewust niet oppakt	4
2.3.1	Meeverzekeren van dekkingen	4
2.3.2	Combinaties van materialen bij specificeren bouwaard	4
3	Wat gaat SIVI doen om te komen tot een eenduidiger AFD	5
3.1	Backlog 'Eenduidiger AFD'	5
3.2	Afhandelen van vraagstukken op basis van time-box	5
4	Wat vraagt SIVI van jou?	5

Met inmiddels ruim 35 jaar gebruik is het AFD toe aan groot onderhoud. Binnen SIVI werken we daarom aan verschillende verbetertrajecten, waaronder het opschonen van codelijsten, het uitfaseren van niet langer gebruikte attributen en het aanpakken van vraagstukken rond de eenduidigheid van het AFD.

Deze notitie richt zich specifiek op dat laatste onderwerp: eenduidigheid van het AFD. Daarbij gaat het om situaties waarin verschillen in interpretatie, gebruik of modellering van het AFD in de praktijk tot onduidelijkheid, extra complexiteit of fouten in verwerking leiden. We leggen uit wat het is, wat onze aanpak is en wat we vragen van de gebruikers van het AFD.

1 Wat verstaan we onder 'Eenduidiger AFD' ?

Door de verregaande digitalisering gebruikt de markt het AFD steeds intensiever. Het gaat daarbij allang niet meer alleen om een gegeven in een bericht, maar ook om het gebruik van AFD-gegevens binnen bijvoorbeeld business rules, berekeningen, workflow besturing en registratie. Hiermee is het belangrijk dat:

- *Het AFD eenduidig is* – bijvoorbeeld bij de AFD-codelijst Carrosserie (ADNUMR) de overlappende betekenis van Autobusje, Bestelauto en Bestelauto/VAN.
- *Het gebruik van het AFD goed wordt geduid* – bijvoorbeeld wanneer men gebruikmaakt van het attribuut 'Verzekerde som' en wanneer van het attribuut 'Verzekerde loonsom'.

Deze vraagstukken vatten we onder de noemer **Eenduidiger AFD**.

Sinds ongeveer 1995 is voor SIVI¹ bij de ontwikkeling van het AFD het uitgangspunt om te 'uniformeren'. Dat betekent dat we op een eenduidige manier data willen vastleggen dan wel uitwisselen. Voor een bericht over een polis gaan we allemaal uit van dezelfde structuur, en als we brandstof opnemen in een bericht gebruiken we allemaal dezelfde coderingen.

Partijen gebruiken het AFD in een concurrentiële markt, waarin onder andere de samenstelling/configuratie van een verzekeringsproduct een onderscheidend aspect is. Het gevolg daarvan is dat partijen binnen het AFD de ruimte moeten hebben om hun producten zodanig in te richten dat zij zich daarmee kunnen onderscheiden. Een belangrijk uitgangspunt van SIVI is dat zij deze commerciële ruimte respecteert; standaardisatie gaat niet zo ver dat marktpartijen verzekeringsproducten op exact dezelfde manier moeten opbouwen. Dus hebben aanbieders de vrijheid om attributen en/of coderingen in te zetten die hen helpen onderscheidend te zijn.

Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer een verzekeraar de kleur van de buitenspiegel van een auto als gegeven wil opnemen, dit is toegestaan. Als sector gaan we hier niet over in onderhandeling en verbieden we het niet, ook al wijkt het af van wat gangbaar is en ook al zijn er partijen die dit ongewenst vinden. We rekenen dit tot de commerciële ruimte.

Toch zijn er ook situaties dat we bewust wel harmoniseren. Daarbij is altijd sprake van een gedragen gemeenschappelijk belang. Voorbeelden zijn:

- De set vaste gegevens en afspraken binnen het ADN-boekingsbericht.
- Het harmoniseren van slotvragen als gevolg van afstemming tussen het Verbond en de NVGA.
- Het terugdringen van ongewenste variatie in het gebruik van AFD-attributen, zoals het gebruik van verzekerde loonsom voor inkomensverzekeringen in plaats van verzekerde som, dat men bij alle andere typen verzekeringen gebruikt.

De inzet van SIVI is om waar mogelijk knelpunten rond eenduidigheid van het AFD op te lossen. Soms is dit complex en vereist dat brede afstemming. Of en in welk tempo deze afstemming plaatsvindt, hangt af van de prioriteit. In andere gevallen moeten we varianten in het gebruik van het AFD accepteren als gevolg van de commerciële ruimte die ketenpartijen binnen het gebruik van het AFD nodig hebben (zie ook paragraaf 2.3).

2 Hoe gaat SIVI om met vraagstukken rond een eenduidiger AFD

In dit hoofdstuk geven we enkele voorbeelden van vraagstukken rond een 'eenduidiger AFD' die zich in de praktijk hebben voorgedaan. De voorbeelden zijn bedoeld om inzicht te geven in de aard van dit soort vraagstukken en in de manier waarop SIVI hiermee omgaat. De voorbeelden zijn bedoeld als toelichting op de afwegingen die bij deze vraagstukken een rol spelen en niet als blauwdruk of normatief kader.

2.1 Vraagstukken die SIVI eenvoudig kan oplossen

Dit zijn situaties waarin onduidelijkheid ontstaat door bijvoorbeeld verschillende interpretaties of door historisch gegroeid gebruik van AFD-attributen. SIVI kan dit zelfstandig of eventueel met korte ruggenspraak met marktpartijen oplossen. In veel gevallen volstaat het aanscherpen van de omschrijving, of het expliciet duiden van het beoogde gebruik van het betreffende AFD-attribuut. De impact op de keten is er niet of is (zeer) beperkt, terwijl de winst in duidelijkheid en eenduidigheid direct merkbaar is in nieuwe trajecten.

¹ En haar voorgangers.

2.1.1 Attributen voor clauses

Binnen het AFD zijn meerdere attributen beschikbaar voor het vastleggen van clauses, waaronder CLAUSOM, CLAUTXT en CLSOMS. In de praktijk bleek dat de naamgeving en omschrijvingen van deze attributen onvoldoende duidelijk waren, waardoor zij door verschillende partijen op uiteenlopende manieren werden toegepast. Dit leidde tot onduidelijkheid over welk attribuut men in welke situatie moet toepassen.

De oude situatie was als volgt:

- CLAUSOM: Clausuletekst
- CLAUTXT: Clausule tekst
- CLSOMS: Clausule omschrijving

Doordat het onderscheid tussen deze attributen niet expliciet was vastgelegd en toegelicht, werden ze door elkaar gebruikt of ingezet voor een ander doel dan oorspronkelijk beoogd.

Dit vraagstuk is opgelost door de naamgeving en toelichting van de betreffende attributen te verduidelijken:

- CLAUSOM is aangepast in 'Korte clausule-omschrijving.'
- CLAUTXT is aangepast in 'Volledige officiële tekst van de clausule'.

Daarnaast heeft CLSOMS de status 'Niet meer gebruiken gekregen', omdat CLAUSOM en CLAUTXT dezelfde betekenis bleken te hebben.

2.1.2 Interpretatie hoofdvervaldatum

Hoewel er eigenlijk marktbreed consensus bestaat over het begrip 'hoofdvervaldatum' (AFD-attribuut HVVDAT), komen er in de praktijksituaties voor waarin dit begrip wordt verward met 'expiratedatum' (AFD-attribuut EXPDAT ook wel aangeduid als 'contractvervaldatum'). Bij meerjarige contracten (bijvoorbeeld bij collectieve inkomensverzekeringen) kan dit tot misverstanden leiden; de aanbieder levert dan de expiratedatum aan als hoofdvervaldatum.

Dit vraagstuk is opgelost door de toelichting bij het attribuut HVVDAT uit te breiden met de toelichting dat het de volgende (eerstkomende) hoofdvervaldatum is.

2.2 Vraagstukken waar verdere afstemming met de markt vereist is

Dit zijn voorbeelden waarvoor om het op te lossen een meer uitgebreide analyse, een plan en een goede afstemming binnen de markt nodig is. Het oplossen is vaak niet uitsluitend een inhoudelijke of redactionele exercitie, het zijn situaties die meerdere marktpartijen raken, of waarin verschillen in interpretatie en gebruik leiden tot bredere keteneffecten. Een bredere consultatie is nodig om tot een gedragen uitkomst te komen. Dit kan binnen een bestaande overlegstructuur, maar kan ook door het vormen van een tijdelijke werkgroep.

2.2.1 Werkmaterieel

Binnen het AFD bestonden meerdere manieren om werkmaterieel-producten te modelleren. In de praktijk werden onder meer entiteiten als Object Motorrijtuig en Object Machine gebruikt, in combinatie met zowel de specifieke entiteit Dekking Werkmaterieel als met standaarddekkingen als Dekking Casco of Dekking Aansprakelijkheid. Daarnaast werd de entiteit Dekking Werkmaterieel in sommige gevallen feitelijk als object ingezet.

Deze variatie van modellering was binnen het AFD toegestaan. Tegelijkertijd leidde dit tot uiteenlopende productspecificaties bij aanbieders, en tot interpretatievragen en complexiteit bij softwareleveranciers en gevolmachtigden die met meerdere aanbieders werken.

Op verzoek van een aantal ketenpartijen is SIVI een traject gestart om tot een meer eenduidige registratie van werkmaterieel te komen. Daarbij is o.a. gekeken naar vergelijkbare object-dekking-combinaties binnen het AFD, zoals caravans en aanhangwagens, waar een duidelijke scheiding bestaat tussen het object en de bijbehorende dekking. Vanuit die analyse is geconcludeerd dat binnen het AFD een expliciete entiteit voor het object werkmaterieel ontbrak.

De gekozen oplossing was het toevoegen van de entiteit Object Werkmaterieel (WT) en het samenbrengen van bestaande coderingen uit codelijsten ADNLT, ADNMCH en ADNEAP in een nieuwe codelijst Werkmaterieel (AFDWMA). Door bestaande coderingen te hergebruiken is de impact in de keten beperkt gehouden.

Ook is een instructie geschreven voor het gebruik van dekkingen (zoals casco en aansprakelijkheid) in combinatie met werkmaterieel als risico-object.

2.2.2 Uniforme slotvragen

Met name in het volmachtkanaal was vastgesteld dat er een enorme variatie bestond in slotvragen. In de praktijk leidde dat tot inconsistenties en discussies tussen partijen. Om deze uitdaging aan te pakken, heeft SIVI in samenwerking met relevante belanghebbenden in de Werkgroep Model Slotvragen een functionele uitwerking van uniforme slotvragen opgesteld.

Het AFD bevat sindsdien een nieuwe entiteit voor Uniforme Slotvragen. In AFD 1.0 is dat de entiteit US (Uniforme Slotvragen) en in AFD 2.0 is dat het entityType 'uniformAcceptanceQuestions' binnen de underwriting-entiteit. SIVI heeft, in zowel AFD 1.0 als AFD 2.0, voor de uniforme slotvragen nieuwe labels aangemaakt, elk voorzien van een (optioneel) toelichtingsveld.

2.3 Vraagstukken die SIVI bewust niet oppakt

Het AFD wordt gebruikt in een concurrentiële markt, waarin o.a. de samenstelling/configuratie van een verzekeringsproduct een onderscheidend aspect is. Partijen moeten binnen het AFD de ruimte hebben hun producten als zodanig in te richten. Het respecteren van deze commerciële ruimte is binnen AFD een belangrijk uitgangspunt voor SIVI.

Het uitgangspunt is dat SIVI deze situaties —als onderkend— beter documenteert zodat gebruikers van het AFD ze niet onterecht zien als onduidelijkheid of tekortkoming in het AFD.

2.3.1 Meeverzekerden van dekkingen

Binnen een verzekering kunnen aanbieders dekkingen afzonderlijk opnemen, maar men kan ze ook combineren. In dat laatste geval gebruikt men vaak een AFD-attriboot dat aangeeft of een specifieke dekking is meeverzekerd. In figuur 1 zie je een aantal voorbeelden in AFD van dekkingen die kunnen worden 'meeverzekerd' onder de algemene dekkingentiteit 'Aansprakelijkheid'. Ook onder andere dekkingentiteiten is het binnen AFD mogelijk om op een vergelijkbare manier dekkingen mee te verzekeren.

Aanbieders kunnen verschillende redenen hebben om voor deze constructie te kiezen. Bijvoorbeeld de wijze waarop het product in een vergelijking terechtkomt, of omdat men het tarief meer als een black box in de markt wil zetten en geen gesplitste premie wil uitgeven. In alle gevallen zijn dit commerciële keuzes. SIVI respecteert deze verschillen en schrijft niet voor op welke manier men dekkingen wel of niet gecombineerd kan modelleren.

DA_MVZJAG	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. jagersrisico J/N	
DA_EWHMVZ	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. extra woonhuizen J/N	
DA_MTW	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. niet door vznmr bew. woning J/N	Niet door verzekeringnemer bewoonde woning meeverzekeren? Gegevens over deze woning moeten bij de opstal-gegevens worden doorgegeven.
DA_OPDIERE	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. oppas dieren J/N	
DA_OPKINDE	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. oppas kinderen J/N	
DA_MVZSCHO	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. schade aan oppas/derden J/N	Indicatie om aan te geven dat schade veroorzaakt door kinderen en dieren aan de oppas of derden is meeverzekerd. Dit wordt ook wel "sterdekking" genoemd.
DA_HUISHLP	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. huishoudelijke hulp J/N	Indicatie om aan te geven dat huishoudelijke hulp meeverzekerd is.
DA_MVZKUW	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. uitwonende kinderen J/N	Meeverzekerden uitwonende kinderen.
DA_NEVVERZ	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. beklede nevenfuncties J/N	
DA_KLUSSEN	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. betaald klussen J/N	
DA_MVZVRD	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. vriendendienst J/N	
DA_MVZGRDR	AN1	JN	ADNLOG	Mvz. grote dieren J/N	Indicatie om aan te geven dat grote dieren meeverzekerd zijn.

figuur 1 – Mee te verzekeren dekkingen onder de DA-entiteit

2.3.2 Combinaties van materialen bij specificeren bouwbaar

Aanbieders kunnen bij specificeren van de bouwbaar van verzekerde of te verzekeren objecten verschillende bouwmaterialen combineren tot één generieke aanduiding van de bouwbaar van het betreffende object. In de codelijst ADNBMU komen daarom veel samenstellingen voor.

Voorbeelden hiervan zijn:

- 4 Deels hout, deels aluminium
- 5 Deels hout, deels glas
- 9 Deels metaal / deels kunststof
- A Deels hout/ deels kunststof

- C Deels steen/ deels metaal
- H (Grotendeels) Hout
- P Deels hout, deels steen
- S (Grotendeels) Beton
- T (Grotendeels) Steen

Ook hier kunnen verschillende redenen ten grondslag liggen aan de keuzes die aanbieders maken bij het specificeren van bouwaarden. Iedere aanbieder hanteert zijn eigen interpretatie waar 'Deels' overgaat in 'Grotendeels'. In alle gevallen betreft het bewuste keuzes binnen de inrichting van verzekeringsproducten. Die vallen onder de commerciële ruimte die SIVI respecteert en vormen daarmee geen eenduidigheidsvraagstuk.

3 Wat gaat SIVI doen om te komen tot een eenduidiger AFD

Naast dat SIVI zelf in haar dagelijkse werkzaamheden vraagstukken rond een eenduidiger AFD vaststelt is het doel dat AFD-gebruikers melding gaan maken van de vraagstukken die zij tegenkomen rond een eenduidiger AFD. De aanpak is deze vraagstukken gestructureerd op te vangen, te beoordelen en waar mogelijk op te lossen.

3.1 Backlog 'Eenduidiger AFD'

De binnengekomen en door SIVI zelf geconstateerde vraagstukken komen na melding op een voor dit doel ingerichte backlog. Deze backlog publiceren wij ook op de SIVI-website. Hiermee is inzichtelijk welke vraagstukken zijn onderkend en welke SIVI de komende periode zal oppakken. De publicatie bevat uitsluitend het onderkende vraagstuk en geen informatie over de melder.

Meldingen van vraagstukken kan men doen via het daarvoor ingerichte [formulier op de SIVI- website](#). Na binnenkomst van een melding vindt een beoordeling plaats. Is deze beoordeling positief, dan komt het vraagstukken op de backlog. Niet ieder gemeld vraagstuk leidt automatisch tot een nieuw te behandelen traject, per item kijken we naar:

- Of er daadwerkelijk sprake is van een eenduidigheidsvraagstuk.
- Of het vraagstuk voortkomt uit de noodzakelijke commerciële ruimte rond het gebruik van het AFD.

3.2 Afhandelen van vraagstukken op basis van time-box

Voor het oppakken van de vraagstukken hanteert SIVI een time-box. Dit betekent dat er periodiek een vaste hoeveelheid tijd beschikbaar is voor het analyseren en uitwerken van vraagstukken. Hiermee borgen we dat het onderwerp structureel aandacht blijft krijgen. De meer complexere vraagstukken die brede afstemming vereisen, plannen we als aparte projecten in. Zij strijden mee en de bredere prioritering binnen SIVI.

De aanpak van vraagstukken kan leiden tot verschillende soorten resultaten, zoals verduidelijking van toelichtingen, aanscherping van definities of aangepaste of vervallen attributen en codelijsten. Daar waar marktconsultatie nodig is, doen we dit per casus met partijen die inhoudelijk of operationeel betrokken zijn bij het vraagstuk.

In het SIVI AFS Magazine geven we in elk nummer een korte update van dit traject. Als het oplossen van een vraagstukken impact heeft op de AFD-release, of als documentatie is aangepast, dan staat dit in de betreffende release-notes.

4 Wat vraagt SIVI van jou?

Het traject 'Eenduidiger AFD' is zeker tot en met 2027 een belangrijk aandachtspunt voor SIVI. Om hierin voldoende voortgang en impact te realiseren, is SIVI ook afhankelijk van goed onderbouwde signalen uit de markt.

In dit document hebben we uitgelegd wat we onder 'Eenduidiger AFD' verstaan en hoe wij onderkende vraagstukken gaan oppakken.

Heb je na het lezen van dit document concrete vraagstukken rond 'Eenduidiger AFD' voor ons of kom je vanaf nu vraagstukken tegen, dan nodigen wij je uit deze met ons te delen. Dit kan door gebruik te maken van het hiervoor ingerichte [formulier](#). Deze werkwijze helpt ons efficiënt dit proces te doorlopen.

Het totale proces ziet er als volgt uit:

- Melder vult formulier op SIVI-website in en verzendt dit.
- Melder krijgt ontvangstbevestiging.
- SIVI beoordeelt of het vraagstuk op de backlog komt.
- Melder krijgt terugkoppeling wat SIVI met de melding gaat doen.
- Doorlopend lost SIVI items op de backlog op (time-box).
- Tweemaandelijks herijkt ze de prioriteit.
- Tweemaandelijks vindt actualisering plaats van de backlog Eenduidiger AFD op de SIVI-website.
- Wanneer een gemeld vraagstuk is afgehandeld, krijgt de melder een individuele terugkoppeling.

Jouw bijdrage maakt voor SIVI een groot verschil. Goede feedback is essentieel voor beheer en ontwikkeling van het AFD.